

Pau Iglesias

En el quart aniversari de la mort d'aquest apòstol socialista, El Dia, vingut a la palestra periodística a defensar els drets dels humils, s'honora retén respectuós homenatge a la memòria d'aquell home humilíssim que fon gran per la seva obra d'amor i abnegació.

Passà la seva infantesa en la fredor de les sales de l'Hospici madrileny, començant ja a degustar llavors, orfe de consols maternals, les amargors i injustícies que la defectuosa organització de la societat, seserva pels que neixen desheretats de la fortuna.

En aquell ambient de tristesa i privacions, l'apòstol trempà la seva ànima per a fer front al destí; amb voluntat de ferro dedicà les hores de repòs a instruir-se a capacitar-se per a la gran obra redemptora a la qual consagrà la seva vida.

Ell, que havia corregut com ningu, una infància tan plena de dolors, era el més indicat per a començar les multituds que escoltaven les seves lliçons; no fou cap geni, ni tampoc cap orador eminent, però les seves paraules brollaven tan impetuoses, tenien quelcom tan sublim, eren dites amb tan convenciment i calor, que aconseguïen fer més prosèlits, dels que hauria fet

una oratòria brillant, plena d'imatges ampuloses i artístiques.

Res pogué refrenar el seu entusiasme pels ideals de justícia que defensava; persecucions, calumnies, desenganys, res féu minvar la fé que l'animava, res deturà l'empenta gegantina d'aquella voluntat incorruptible.

De poble en poble, predicà la lleuor d'unes noves doctrines que aviat fructificaren ubèrrimes, l'empenta de les seves petjades, foren solcs germinadors d'unes noves idees de justícia, que el poble sofrent acceptà com a pròpies, ja que elles proclamaven el dret a la vida pels que treballaven sense esperança.

Amb tot, la incomprensió, la incultura del poble fanatitzat per atavismes, li proporcionà mantes vegades, el dolor de la ingratitud; ell, el Mestre que volia redimir-los, era befat i escarnit pels mateixos que volia emancipar.

Si Pau Iglesias fou gran en la seva vida, més gran fou en la mort; morí amb la dignitat que moren els convençuts.

Res no empal·lidí la seva obra admirable.

¡Fou un gran home! ¡Honorem-lo!

R.

CARNET

El temps és escaient per parlar de la rifa. S'han acabat totes les participacions del sorteig que tindrà lloc el dia 21 del corrent.

Cada any—aquest any principalment—s'ha repetit la coacció intolerable de cantar els números de les participacions, a l'orella mateix del transeunt. El transeunt és generalment un pobre diable que porta els diners justos per adquirir aquella probabilitat d'enriquir-se que l'hi ofereixen. El transeunt està tip de passar misèria i de veure'n passar al seu voltant. I el transeunt tremola enfredorit uns segons davant aquelles bufandes del bell aparador, s'aixeca les solapes de l'americana i compra el bitllet.

Davant per davant del transeunt, el senyor del principal esguarda indignat aquell dispendi. El senyor del principal te tot un dècim perquè ell pot gastar tant com vulgui, sense que el seu pecuni en sofreixi. Si no l'hi sobresin els diners s'hauria abstingut i per això el senyor del principal s'indigna contra aquell mort de gana malgastador, i dona gràcies a Déu desde'l fons del seu esplèndid abric de pells per haver-li concedit una visió tan clara de les coses.

Després quan canten els números premiats de vegades el senyor del principal treu la grossa i tot s'acaba bé.

PROLIX

El decret d'indult als generals Castro Girona i altres militars

El Rei ha signat aquest anunciat R. D. que la Gaceta d'ahir publicava. Diu així:

"Con el fin de solemnizar con un acto de clemencia la festividad del día de hoy, en atención, además a las circunstancias especiales que concurren en los hechos, a propuesta del ministro del Ejército, y de acuerdo con mi consejo de ministros, vengo a decretar lo siguiente:

Art. 1.º Indulto al teniente general en situación de reserva Alberto Castro Girona, del resto que le falta por cumplir de la pena de un año de prisión militar correccional, que le fué impuesta por sentencia del Consejo Supremo del Ejército y Marina de 8 de Julio del corriente año.

Art. 2.º Indulto, igualmente, a Segundo García y García, José Bermúdez de Castro Villaderbo, Fermín Rodrigo, Juan Perea Capullino y Jesús Rubio, conmutándoles por la pena de destierro el tiempo que les queda por extinguir; el primero, de la pena de la pena de cuatro años de prisión militar correccional y ocho años de prisión mayor, y a los restantes, cuatro de la de seis años de prisión mayor que a cada uno les fué impuesta, por los delitos de sedición y rebelión, en sentencia del 24 de julio de 1926 y del 18 de abril de 1927.

El testament de Georges Clemenceau

Ens plau de traduir el codicil al testament de Clemenceau publicat per «L'Illustration».

"Aquest és el meu testament. Desitjo que se m'enterrí al Colom-bier al costat del meu pare. El meu cos serà portat de la casa mortuòria al lloc de la inhumació sense cap mena de seguici ni de cerimònia. No es farà cap ablació. Res de manifestacions, ni invitacions, ni cerimònies. Al vol del fòssar res més que una reixa de ferro sense nom, tal com fou fet al meu pare. Desitjo que el meu bastó amb puny de ferro sigui posat a dintre el bagul, bastó que data de la meua joventut. Poseu-hi també la petita capseta coberta de pell de cabra i que és al recó esquerre del prestatge superior del meu armari-mirall. Hom hi deixarà el llibret que hi fou col·locat per les mans de la meua estimada mare. I per últim hom hi afegirà dos poms de flors ja secs que són sobre l'escalfa-panxes de l'habitació que dóna al jardí. Posareu el pom petit dintre el gerro que conté el gros i tot plegat serà col·locat al meu costat.

Nomeno el meu caríssim amic, Nicolas Piétri, el meu executor testamentari, junt amb l'advocat Pornin i el meu fill Miquel, i els re-

gracio de la molèstia que tot això els pot portar.

Fet a París, el dia 28 de Març de 1929.

G. Clemenceau"

«La Illustration» afegeix: «La capseta a la qual Clemenceau es refereix, li havia estat donada per la seva mare quan ell era encara un noi.

La seva mare li tornava a prendre al cap de poc i li tornava a cada aniversari, junt amb uns quants francs o algun present. Fins que un any li donà «Le Mariage de Figaro», llibre que és el que demana que sigui dintre la capseta.

Les flors li foren donades per uns soldats mentre els feia una visita pocs dies abans d'ésser víctimes de l'ofensiva alemanya del juliol de 1918. Clemenceau digué als soldats que li feren el present: «Baus minyons, aquestes flors aniran amb mi dintre el meu bagul» I ha complert la paraula.

Compte i Perelló, indultats

Retallem del «Noticiero»:

«Por la autoridad militar de esta región se han aplicado los beneficios del decreto de indulto a Jaime Compte y Marcelino Perelló Domingo.»

Com es recordarà compleixen condemna pel complot de Garraf,

L'esforç per la cultura

La nostra Associació de Música

Aquest tema no és absolutament nou a la meua ploma. No és pas aquesta la primera vegada que he portat aquest nom a les columnes dels periòdics locals. D'uns anys cap aquesta part, al cor de veus que des de la premsa o al mig del carrer ha vingut demanant per a Manresa una Associació de Música, la meua pot haver estat la més insignificant, però no la menys entusiasta. Fins ara, però, les meves paraules havien de començar amb un lamentació, per acabar amb una interrogació. La felicitat dels altres—el concert del veí del Nord o del veí del Sur—em feia plànyer de la dissort dels nostres *diletantis* i em feia preguntar, en un to més o menys patètic, quan aquesta dissort tindria fi. La bona voluntat de tímides iniciatives no la feia preveure. Avui ja és altra cosa. Sense el perill d'ésser titllat d'optimista, puc començar l'article amb unes paraules de joia i amb una afirmació.

L'«Associació de Música» a Manresa és un fet.

Si les paraules que ran d'aquest tema hom pot caçar al vol, donen lloc a suposar-ho, una estona de conversa amb els anònims organitzadors permet de sobres la precedent afirmació. I em permet, encara, donar unes precioses dades informatives als meus lectors, a manera de reportatge, sense interviu ni repòrter.

Encara que sembli una paradoxa, la darrera iniciativa per a crear una Associació de Música, va néixer en una reunió de músics. A l'hora espiritualíssima de les postres, en un àpat per a commemorar Santa Cecília, dues dotzenes de professionals constataren que hom pot trobar-se amb el ventre tivant i una buidor a l'esperit, a la vegada. Somrigué l'èxit a les primeres passes. Per part d'uns i altres, cap altra cosa que facilitats per a disposar de la millor sala d'audicions; el Teatre Conservatori. Es just de reconèixer que aquests han fet la millor feina a favor de la nova entitat.

La nostra Associació de Música serà constituïda, si fa o no fa, com les de tot arreu, i com elles, adscrita a la «Lliga d'Associacions de Música de Catalunya». Absolutament apolítica i aconfessional, tindrà com a finalitat única l'estudi, difusió i propagació de l'art musical.

Es proposa celebrar nou concerts anyals, exclusius per als seus associats i a porta closa per al públic. Per ésser de l'Associació caldrà, naturalment, pagar una quota anual que serà cobrada per semestres. Aquesta quota, els preus de la qual, sense ésser elevats, seran proporcionals a la categoria dels

seients, donarà lloc a una invitació per concert, personal i absolutament intransferible. Sembla que els socis seran classificats en fundadors i numeraris. Hom considerarà fundadors els inscrits durant el primer semestre de l'any vinent. Aquests tindran el dret de sol·licitar a cada concert invitacions per a individus de la família, que els seran concedides mentre el nombre de seients del local del concert no sigui superior al d'associats. Aquest dret no el tindran els socis numeraris, o sigui els inscrits després del 30 de juny de 1930.

Amb l'any a punt de començar, començaran els cursos de l'Associació.

Fins ara—i tot just som en els començaments del començament—més de dos cents inscrits compta l'entitat en organització. Serà possible que abans del primer so, sigui obligatori obrir una llista d'aspirants?

De les coses i coses que la meua tafaeria ha pogut haver d'una amical conversa al volt d'una taula de cafè, aquestes són les que puc dir sense caure en l'indiscreció. Però àdhuc, passant pel perill d'ésser indiscret em plau dir que no seria cap sorpresa pels organitzadors, que el primer concert de la Associació, fos a càrrec de l'orquestra Pau Casals.

El lector podrà deduir, doncs, d'aquests avançaments, que la meua afirmació primera no és pas gratuïta. I per tant si és afectat i bon gustador de l'art musical, pot ja parlar, sense por d'ésser pres per somniador i fantasista, de «la nostra Associació de Música»

J. B. CLARET

EL DIA

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA

Redacció i Administració:
Cirera, 13 - Teléfon 342

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

A Manresa 2' ptes. el mes
A fora . . 2'50 » » »
El número corrent 10 cèntims

Anuncis comercials, esques-
les mortuòries i encaixos, a
preus de tarifa.

Aquest número ha passat
per la prèvia censura
governativa